

Chantun e vischnancas pateschan da la crisa d'energia

La Griselectra SA ha salvà sia radunanza generala ier saira a Cuira

■ (mc) **La Griselectra SA è vegnida fundada 1978 cun la finamira da nizzegiar l'energia che resulta da la participaziun dal chantun e da las vischnancas. Sco quai ch'il parsura da la Griselectra, cusseglier dals chantuns Stefan Engler, ha infurmà ier saira a la radunanza generala ha la Griselectra già a disposiziun l'onn passà radund 2,5% main energia che l'onn precedent. Il maun public ha profità d'ina participaziun al retgav da 5,5 milliuns.** Il quantum d'energia che è stà a disposiziun da la Griselectra en l'onn da gestiun 2014/15 è stà cun 682 GWh per 17 uras gigawatt (GWh) u per 2,5 pertschient pli bass che l'onn precedent. «L'entir quantum d'energia miss a disposiziun a la Griselectra è dentant tuttina per 18 pertschient pli aut che la media dals ultims 10 onns», accentuescha il parsura *Stefan Engler*. La valita totala da l'energia che è vegnida sorprendida dals acziunaris B (Repower, Ovras da Brusio ed Axpo Trading SA) ha muntà a 34,4 milliuns. La participaziun al retgav da l'interpresa che è vegni rimbursà a las vischnancas da concessiun da las Ovras d'Engiadina, a la vischnanca da Mesocco ed al chantun han muntà l'onn da gestiun actual a flaivel 5,5 milliuns. La differenza da pretsch ha muntà a 0,8 raps per ura kilowatt. En la media han ils custs da produziun muntà a 5,04 raps per ura kilowatt. Quai èn 0,36 raps pli pauc che l'onn precedent. Questa reducziun saja d'attribuir al fatg ch'ils custs totals da l'energia da la Griselectra sajan sa reducids dapli ch'il quantum d'energia miss a disposiziun. Ils custs da produziun èn cun 5,04 raps essenzialmain pli bass che la media sur blers onns che munta a 6,50 raps/KWh.

Sin proposta dal cussegl administrativ han ils acziunaris decidì da condescher ina dividenda da sis pertschient sin il capital d'acziun da 200 000 francs. A las reservas legalas han ins admiss 900 francs.

Da nov en il cussegl administrativ è vegni tschernì *Peter Lustenberger* (Wettwuk) sco represchentant da l'Axpo.

L'avegnir da la forza idraulica

A la radunanza generala ha cusseglier guvernativ *Mario Cavigelli*, schef dal departament da construcziun, traffic e selvicultura referì davart il tema «Avegnir da la forza idraulica». El ha analisà la crisa actuala da la forza idraulica. Cunzunt las intervenziuns statalas e politicas sin il sector d'energia hajan per consequenza che l'energia idraulica saja vegnida en la crisa e saja actualmain londervi da perder successivmain sia sostanza. Per la populaziun saja questa midada greva da chapir, perge la forza idraulica saja vinavant indisputaivla sco produziun d'energia indigena, regenerabla ed efficienta. Era la confederaziun veglia rinforzar en

sia strategia d'energia la forza idraulica. Perquai sajan cuntermesiras urgentmain necessarias, punctuescha Cavigelli. Sco mesira urgente cun effect a curta vista taxescha Cavigelli il «model per ina premia da martgà» che è vegni discutà en il parlament federal sco soluziun transitorica.

A lunga vista saja dentant necessari da stgaffir premissas da fiera cumpetitivas. Las contractivas sajan da manar speditivmain ad ina fin, sinaquai ch'i dettia trant pli spert cundiziuns da rom stabilas per las ovras electricas, levgiand uschia era la situaziun malguessa da planisaziun da las ovras electricas. Da muntada centrala saja il fatg che tut las energias regenerablas obtegnian las medemas schanzas e che las prestaziuns da las ovras idraulicas en favur da la reducziun dal CO₂, la segirezza dal provediment

sco era la renovlabladad vegnian indemnisadas a moda faira. Per il nov martgà d'energia fissia il model da quotas che saja vegni discutà gia pli baud predestinà. Dentant betg mo la politica federala, er ils ulteriuras partenaris sco interpresas, chantun e vischnancas stoppian prestar ina contribuziun persuerter. A lunga vista taxeschan ils experts las schanzas da la forza idraulica sco intacta. Quai tant pli che l'energia idraulica saja predestinada da prestar ina contribuziun substanziala a la vieuta d'energia.

Vischnancas e chantun pateschan

Da la crisa actuala da la forza idraulica pateschian cunzunt vischnancas e chantun, ha punctuà Engler, il parsura dal cussegl administrativ. Quai tant sco concessiunaris e sco cumproprietaris da las

ovras idraulicas. En consequenza da la rentabilitad reducida vegnia il squitsch sin las prestaziuns da concessiun e sin las premissas da la crudada a tschep anc augmentadas. Renovaziuns pli grondas d'implants existents vegnian spustadas ed il dumber da persunal reducì sin il pli necessari. Spustada vegnia era la realisaziun da novs implants idraulics ed era l'engrondaziun dad ovras existents saja colliada cun memia blers ristgs. I saja er ina perspectiva faussa da vulair cumpensar la cumpetitivitad svanida sin donn e cust da las vischnancas da concessiun e dals chantuns da domicil da las ovras. Quai tant pli che parts da la politica mettan en dumonda ils fits d'aua tar ovras gia concessiunadas. Ina sfida saja la situaziun actuala dentant era per ils acziunaris da las ovras partenarias che stoppian vesair e valitar investiziuns futuras en perspectivas da temp pli lungas. Engler taxescha la situaziun actuala dentant era sco schanza da renovar las relaziuns vicendaivlas tranter las vischnancas da concessiun, il chantun ed ils ulteriurs partenaris.

La Griselectra SA

La Griselectra SA è ina societad d'electricitad giuridicain independenta. En l'acziunariat da la Griselectra èn participads: il chantun Grischun (53,8%), las vischnancas (11,2%), las ovras electricas grischunas (4%), l'industria grischuna (0,5%), la Viafier retica (0,5%), la Axpo Trading SA (20,0%) e la Repower SA (10%).

Tenor contract da partenadi èn ils acziunaris B (Repower, Ovras da Brusio ed Axpo Trading SA) surprindì l'incumbenza da retrair ed utilizar l'energia che stat a disposiziun a la Griselectra. Ils acziunaris B han da sorprender ils custs annuals da l'energia missa a disposiziun e da rimbursar per scadina ura kilowatt la differenza da pretsch a las vischnancas ed al chantun pertutgà.

Il president da la Griselectra, cusseglier dals chantuns Stefan Engler, ed il minister d'energia dal Grischun, cusseglier guvernativ Mario Cavigelli, han infurmà ier saira ils acziunaris da la Griselectra SA.

FOTO M. HARTMANN